

Seminārā izvērtē atklātu piekļuvi satelītresursiem un ieguvumus, ko tie sniedz uzņēmējdarbībai

Publicēts: 25.05.2015.

[Jaunumi](#)

Seminārā *Satelītresursu pielietojums: Baltijas valstu iespējas. Sabiedrības,*

uzņēmumu un valsts pārvaldes iestāžu ieguvumi, kas 19.maijā Rīgā pulcēja mazos un vidējos uzņēmējus, kā arī politikas veidotājus no Baltijas, norādīja uz nepieciešamību optimizēt resursus un audzēt reģiona kompetenci satelītresursu lietošanā. Šie resursi bez maksas pieejami jebkuram interesentam līdz ar Eiropas Savienības programmu *Copernicus* un *Galileo / Egnos*ietvaros palaistajiem satelītiem.

Semināru atklāja Agrita Kiopa, Izglītības un zinātnes ministrijas valsts sekretāra vietniece, norādot – Latvijai pēc nesenās pievienošanās Eiropas Kosmosa aģentūrai (EKA) un pēc pirmajiem četriem noslēgtajiem līgumiem par EKA un Latvijas kosmosa industrijas projektu īstenošanu, šis ir īstais laiks pievērsties satelītresursu tēmai. A.Kiopa uzsvēra, ka šobrīd noris darbs pie viedās specializācijas stratēģijas īstenošanas, kā arī pētniecības un attīstības instrumentu izstrādes, aicinot Latvijas kosmosa industrijas pārstāvjus aktīvi piedalīties diskusijās par to saturu.

EKA un Eiropas Komisijas pārstāvji savās prezentācijās atklāja, kā piekļūt Zemes novērošanas datiem un izmantot tos tādās nozarēs kā meteoroloģija, jūru un okeānu tīrības monitorings, klimata pārmaiņu novērošana un citas. Sagaidāms, ka nepieciešamība pēc satelītresursiem tuvākajā nākotnē turpinās pieaugt. Lai gan šo resursu izmantošana nacionālā un reģionālā līmenī valsts pārvaldes iestādēs tiek praktizēta jau teju desmit gadus, piemēram, lauksaimniecībā, aviācijā, jūras un mežu monitoringā, to īpaši nenorāda un valsts pārvaldes iestāžu izmaksas tiek dublētas, bet rezultāti ne vienmēr tiek pilnvērtīgi izmantoti. Visbiežāk satelītresursu pielietojums nepieciešams tieši krīzes un neparedzētu situāciju risināšanai, kad katra centa un sekundes vērtība ir īpaši būtiska.

Semināra laikā Latvijas uzņēmumi *MapON* un *Novero.lv* prezentēja savus produktus, kuru darbībai izmanto šobrīd aktīvos ASV Globālās pozicionēšanas sistēmas (GPS), Krievijas *Glonass* un Ķīnas *BeiDu* sistēmu resursus. Uzņēmumi ir gatavi izmantot arī *Galileo* navigācijas sistēmu, kad tā pēc aptuveni gada uzsāks savu darbību. Savukārt Igaunijas uzņēmuma *Regio* un starptautiskās organizācija *Helcom* pārstāvji demonstrēja, kā savu aktivitāšu veikšanai izmanto šobrīd vienīgo *Copernicus* programmas ietvaros palaisto *Sentinel 1a* satelīti un citus satelītus, kas šobrīd vēl sniedz maksas pakalpojumus.

Tartu universitātes pārstāvis Urmas Kvells (*Urmas Kvell*) noslēguma diskusijā norādīja uz nepieciešamību Baltijas valstīm apvienot infrastruktūru un speciālistu kapacitāti reģionālas infrastruktūras izveidei lielapjoma zemes novērošanas satelītdatu lejuplādē un pirmapstrādē. Tas nodrošinātu atbalstu gan jaunu uzņēmēju, gan jaunu produktu attīstībai, kā arī sniegtu iespējas ietaupīt valstu resursus.

Šobrīd nav iespējams nošķirt, kur iedzīvotāju ikdienā sākas kosmosa resursu pielietojums, jo tos izmanto arvien plašāk. Tomēr ievērojama un strauji pamanāma industrijas attīstība nav iespējama, kamēr valstu valdības neatzīs, ka Baltijas valstīs pastāv kosmosa industrija. Jēdzienu „kosmos” nepieciešams minēt arī politikas plānošanas dokumentos, un praktiski veicināt šīs nozares attīstību, lai paplašinātu ieguvumu un ieguvēju loku. Tādā veidā valdības plašākai sabiedrībai nodotu skaidru vēstījumu, ka Baltijas valstīm piemīt milzīgs potenciāls šajā specifiskajā nozarē.

Semināru organizēja Latvijas Kosmosa tehnoloģiju un pakalpojumu klastera koordinators – nodibinājums “Ventspils Augsto tehnoloģiju parks”, sadarbībā ar starptautisko organizāciju *Eurisy*, kurai ir 25 gadu pieredze kosmosa resursu popularizēšanā.

<https://www.izm.gov.lv/lv/jaunums/seminara-izverte-atklatu-piekluvi-satelitresursiem-un-ieguvumus-ko-tie-sniedz-uznemejdarbibai>